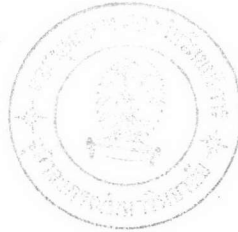

การเปรียบเทียบความพึงพอใจในชีวิตของครูที่เตรียมตัว
และไม่เตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการ

นางสาวช่อทิพย์ บุญยานันท์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-081-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017202 1111222988

A COMPARISON OF LIFE SATISFACTION BETWEEN TEACHERS
WITH AND WITHOUT PRE-RETIREMENT PREPARATION

Miss Choathip Bunyanan

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-081-8

ชื่อทิพย์ บุญยานันท์ : การเปรียบเทียบความพึงพอใจในชีวิตของครูที่เตรียมตัวและ
ไม่เตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการ (A COMPARISON OF LIFE SATISFACTION
BETWEEN TEACHERS WITH AND WITHOUT PRE-RETIREMENT PREPARATION)

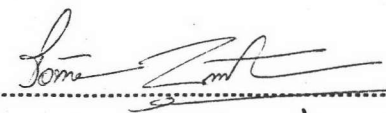
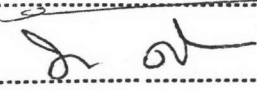
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 105 หน้า. ISBN 974-579-081-8.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจในชีวิตของครูที่เตรียมตัวและ
ไม่เตรียมตัวก่อนเกษียณอายุ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้และสุขภาพ
กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูก่อนเกษียณอายุในโรงเรียน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน
319 คน สุ่มแบบ Cluster Random Samplings เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามการ
เตรียมตัวก่อนเกษียณอายุซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และแบบสอบถามความพึงพอใจในชีวิตของ
Neugarten (1961)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจ
ในชีวิต 2) ผู้ที่เตรียมตัวก่อนเกษียณอายุมีความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้เตรียมตัวก่อนเกษียณอายุ
3) ผู้ที่มีสุขภาพดีมีความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่าผู้ที่มีสุขภาพไม่ดี 4) ความพึงพอใจในชีวิตของผู้ที่มีเพศ
อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน 5) การเตรียมตัวและ
ไม่เตรียมตัวก่อนเกษียณอายุในกลุ่มที่มีเพศ สถานภาพสมรสและระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจใน
ชีวิตแตกต่างกัน

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

CHOATHIP BUNYANAN : A COMPARISON OF LIFE SATISFACTION BETWEEN
TEACHERS WITH AND WITHOUT PRE-RETIREMENT PREPARATION. THESIS
ADVISOR : ASSO. PROF. PUNTIP SIRIVANABOOD, Ph.D. 105 PP.
ISBN 974-579-081-8

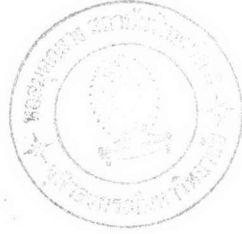
The objective of this thesis was to compare the life satisfaction between teachers with and without pre-retirement preparation according to sex, age, marital status, education, incomes and health.

The 319 subjects were randomly drawn from pre-retirement teachers in school under the jurisdiction of the Ministry of the Education. The data was collected by pre-retirement preparation questionnaires, composed by the researcher, and Neugarten's life satisfaction questionnaires.

The results are as follows : 1) Pre-retirement preparation has positive relationship with life satisfaction 2) Life satisfaction of teachers with pre-retirement preparation are higher than the ones without pre-retirement preparation. 3) Life satisfaction scores of the healthy persons are significantly higher than unhealthy persons. 4) There is no significantly different in life satisfaction scores according to sex, age, marital status, education and incomes. 5) There is a significantly different in life satisfaction according to the interaction between pre-retirement preparation levels and others independent variables as sex, education and marital status.

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาพัฒนาการ
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

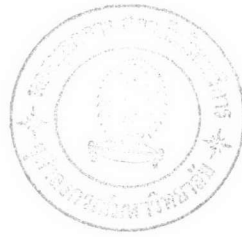
การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับคำปรึกษาและแนะนำจากรองศาสตราจารย์ ดร.พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ อย่างมาก ทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ลงได้ด้วยดี นอกจากนี้ ยังได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขเนื้อหาสาระ จากกรรมการวิทยานิพนธ์ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุข รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส และรองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ยังได้รับความกรุณาตรวจสอบความแม่นยำในการแปลจากรองศาสตราจารย์ สมศร เชื้อหิรัญ แห่งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับกำลังใจและความช่วยเหลือจากน้อง ๆ ทุกคน โดยเฉพาะได้รับความช่วยเหลือในการพิมพ์จากคุณรัชฎา บุญยานันทน์ รวมทั้งนายแพทย์ธานินทร์ สันธนะวิช ที่ได้สนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจข้าพเจ้าในการศึกษาตลอดมา

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดาที่ได้สนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าในการศึกษาเสมอมาอย่างดียิ่งจนสำเร็จการศึกษา

ช่อทิพย์ บุญยานันทน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญรูปภาพ	ด
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวเหตุผล ทฤษฎีสำคัญ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	40
สมมติฐานในการวิจัย.....	40
ตัวแปรในการวิจัย.....	40
คำจำกัดความในการวิจัย.....	41
ขอบเขตของการวิจัย.....	42
ประโยชน์ที่คิดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	42
2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4	การอภิปรายผลการวิจัย.....	70
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	77
	บรรณานุกรม.....	80
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก.....	87
	ภาคผนวก ข.....	95
	ภาคผนวก ค.....	99
	ประวัติผู้วิจัย.....	105

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและความพึงพอใจในชีวิต.....	52
ตารางที่ 2	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุ.....	53
ตารางที่ 3	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและเพศ	54
ตารางที่ 4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและเพศ.....	55
ตารางที่ 5	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและช่วงอายุ.....	57
ตารางที่ 6	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและช่วงอายุ.....	58
ตารางที่ 7	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและสถานภาพสมรส.....	59
ตารางที่ 8	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและสถานภาพสมรส.....	60

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 9	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและระดับการศึกษา.....	62
ตารางที่ 10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและระดับการศึกษา.....	63
ตารางที่ 11	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและระดับรายได้.....	65
ตารางที่ 12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและระดับรายได้.....	66
ตารางที่ 13	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและระดับสุขภาพ.....	67
ตารางที่ 14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและระดับสุขภาพ.....	68
ตารางที่ 15	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิตเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe จำแนกตามระดับสุขภาพ.....	69

สารบัญรูปภาพ

หน้า

แผนสถิติที่ 1	แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและเพศ.....	56
แผนสถิติที่ 2	แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและสถานภาพสมรส.....	61
แผนสถิติที่ 3	แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการเตรียมตัว ก่อนเกษียณอายุและระดับการศึกษา.....	64